

ΕΥΘΥΜΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΑΠ' ΤΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΤΟΥ ΓΑΛΛΟΥ ΖΑΝΤΙΖΟΝ

ΑΝΑΤΟΛΙΤΙΚΟ ΠΝΕΥΜΑ

Τούρκικα άνεχδετα. Ο Ρωμηός, ο Έβραϊός κι' ο Μωαμεθανός. Η συμβουλή του αρχιεπισκόπου. «Να τους διαταξής να γυρίσουν στόν τόπο τους». Το κρυελόημα του Έβραϊου και τo πεπρωμένο. Η βάρυα δουλειά του Χασάν. Ο έξυπνος χωριάτης κι' ο μπής. κτλ. κτλ.

ΙΑ φορά κι' έναν καιρό, σ' ένα τέμενος της Συρίας, έξ' ίσου ιερό για όλα τα θρησκείματα, ένας Ρωμηός, ένας Έβραϊός κι' ένας Μωαμεθανός προσευχόντουσαν γονατιστοί, και με χαμηλή φωνή, ο ένας δίπλα στον άλλο.

Ο Ρωμηός έλεγε: — Χριστέ μου, άμα έρθει, με τo καλό, τo Πάσχα, θα φάμε χιλιάδες κόκκινα αυγά, σ' ανάμνησι των παιδών σου και της αναστάσεώς σου. "Ας θηνοται ο Έβραϊός! Κάνε να χαθούν τόσοι από δαύτους, όσα θάνατα και τ' αυγά που θα φάνε οι Χριστιανοί!...

Ο Έβραϊός έλεγε: — Χριστέ μου, άμα έρθει, με τo καλό, τo Πάσχα, θα φάμε χιλιάδες κόκκινα αυγά, σ' ανάμνησι των παιδών σου και της αναστάσεώς σου. "Ας θηνοται ο Έβραϊός! Κάνε να χαθούν τόσοι από δαύτους, όσα θάνατα και τ' αυγά που θα φάνε οι Χριστιανοί!...

— Λίγωνε, τo Πάσχα έρχεται για τ' αυγά σου θα θυσιάσουμε χιλιάδες πρόβατα. Κάνε και συ να χαθούν άλλοι τόσοι Χριστιανοί!...

Κι' ο Μωαμεθανός τότε, που τους άκουσε και τους δυό, έλεγε: — "Αλλάχ, έσύ που άκουσ' όλες τις προσευχές, πραγματοποιήσε τις εύχές του Ρωμηού και του Έβραϊου... "Εγώ δεν σου ζητάω τίποτ' άλλο! Αυτό μου φτάνει!...

***

"Όταν, τo 1828 έφτασε στην Κωνσταντινούπολη η είδησι ότι τα όθωμανικά στρατεύματα είχαν νικήσει κι' ότι οι Ρώσοι είχαν εισβάλει σε πολλά βιλαέτια της Ευρωπαϊκής Τουρκίας, ο πατριός που κατέλαβε την πόλη δεν άργησε να μεταδοή και στο παλάτι του Σουλτάνου. Συνεπλήθη λοιπόν επείγοντως συμβούλιο τού στέμματος και μπροστά στο μονόαχον που δεν ήξερε καλά-καλά τί άπόφασι να πάρη, ο μεγάλος βεζίρης, ο άρχηγος των ούλεμαδών κι' ο άρχιμουκτής ανέπτυξαν, ο καθένας με τη σειρά του, τις πιο αντίθετες άπόψεις. Ένώ γινόταν αυτή η συζήτηση, μπήκε μέσα στην αίθουσα ο άρχιμεινός του σουλτανικού χωρισμού. Τότε ο Σουλτάνος, άποτεινόμενος σ' αυτόν, τού έλεγε:

— Έλα δω! Μπορεί έσύ, με τη γνώμη σου, να με βοηθήσης (μ' αυτό τ' όνομα ο Τούρκος άποκαλούσαν περιφρονητικά τους Ρώσους) κατέλαβη ήδη τη Μολδαβία, κατέλαβη και τη Ρουμανία κι' άπ' τη Βάρνα προχωρούν άσυμφορήτα προς την Κωνσταντινούπολη. Τι να κάνω;...

— Άρχηγέ των πιστών, έμηση των Ιερών πόλεων, σκιά του Θεού άπάνω στη γη, πατισάχ των πιστών — άποκρίθηκε με τη μεγαλύτερη άφένεια τού κόσμου ο άρχηγος των είνουχων — δεν καταλαβαίνω γιατί στενοχωρείσαι και σπας τo κεφάλι σου! Δεν έχεις παρα να πής μια λέξη: Νά διατάξής τους Ρώσους να γυρίσουν άμέσως στόν τόπο τους!...

***

"Ένας Έβραϊός είχε πέσει κάποτε μέσα σ' ένα πηγάδι και βρισκόταν ός τo πηγάδι μέσα στο νερό. Ένας χριστιανός που πέρασε από εκεί και τον είδε, έπρεξε να φέρη ένα σχοινί και μία σκάλα, για να τον βοηθήση να βγη από εκεί μέσα. "Αλλά, οι Έβραϊοί είνε πολύ φανατικοί στη θρησκεία τους, κι' ο Ίσραηλιτής, μ' όλο τόν κίνδυνο π'ν διέτρεχε να πνιγη μέσα στο νερό, φώναξε:

— "Όχι σήμερα! Σήμερα είνε Σάββατο, ήμερα άγίας, και δεν έλ τρέπεται καμιά δουλειά!...

Την άλλη μέρα, ο χριστιανός ξανατέρωσε πάλι άπ' τo πηγάδι. Ο

μέσα στην κόκκινη αντίαγια του φεγγαριού, είδα να τρέχη ένα λιοντάρι με τo κεφάλι σκαμμένο από τo βάρος ενός κομοιού που τo κρατούσε στο στέαμα του. Πώς βόρρα εκείνη τη στιγμή την καραμπίνα μου και π'ς κατάφερα να σηκώδηκα και να φέξω;... Τo λιοντάρι σάπρη ξεφρισμένο, γύρισε προς τo μέρος μου, σπρώσε και τίνανε πολλές φορές θιμωμένα τo μπροστινό του πόδι κι' έπειτα μ' ένα πνιγμένο μούγκρισμα χάρηκε μέσα στους ψηλούς θάμνους της έρήμου...

Εκείνη τη στιγμή μισάνοιξε η πόρτα της τουαλέτας και φάνηκε τo κεφάλι με τα ούσα μαλλιά του Γερμανού άτόκου. Τά μάτια του, καταβλεπόμενα, είχαν μια έκφρασι τρέλλας και τ' αυγά του άρρισαν να ψιθυρίζουν με μία παρόξση έπιμονή:

— "Αστείο, μία την άλλη, καιά άστείο!...

Κι' επειδή έγώ δεν τού άπαντούσα, άρχισε να κσιπάξη μ' ένα ήλιθο βλάκμα τη ματωμένη ζουκέττα του Μπόμπυ Κόννευ κι' έπειτα, όπως κάνουν οι τρέλλοι, έξοτισε σ' ένα τραγικό γέλιο ξεφρονίζοντας:

— Μιά φορά κι' έναν καιρό... ήταν ένας Άμερικανός τρέντλεμαν!... Και τότε κατάλαβα ότι ο Γερμανός άποικισ, που βλέποντας από μακριά τo λιοντάρι είχε κρυφτεί στην τουαλέτα, είχε τρέλλαθει!...

ΑΑΜΠΕΡ ΤΟΥΣΑΡ

Έβραϊός που βρισκόταν στην ίδια θέση, μέσα στο νερό, τού φώναζε: — Βοήθεια!

"Αλλά, αυτή τη φορά ο χριστιανός τού άποκρίθηκε:

— "Όχι, σήμερα! Σήμερα είνε Κυριακή, ήμερα άγίας για μας τους χριστιανούς!...

Την Τρίτη τελοςπύταν έβγαλαν τόν Έβραϊό μέσ' άπ' τo πηγάδι, αλλά πέθανε από βρογχονευμονία! Είχε μείνει δυό μέρες μέσα στο νερό κι' άποξέσε μία πούττα δυνατή!...

Τά γραϊδια του χωριού, που πιστευαν στο Χριστό, σταυροκοπήθηκαν τότε και είπαν:

— "Η Τρίτη είνε γροισούζικη μέρα! Γι' αυτό δεν γλύτωσε ο Έβραϊός, "Αν περσίωαν τουλάχιστον ός την Τετάρτη!...

"Αλλά, ός την Τετάρτη θα ήταν άργά πιά! Ο Έβραϊός δεν θα πρόφτανε να π'η από πνευμονία, γιατί θα είχε πνιγει!...

Κι' ένας Τούρκος, που παρευρισκόταν σ' όλη αυτή τη συζήτηση, έλεγε:

— Τo Σάββατο είνε άγία για τους Έβραϊούς, ή Κυριακή για τους χριστιανούς κι' ή Παρασκευή για τους Μωαμεθανούς. "Η Τρίτη πάλι είνε γροισούζικη μέρα, κι' αν έβγαζαν τόν Έβραϊό άπ' τo πηγάδι την Τετάρτη, θα ήταν άργά... "Εγώ σ'ς λέω π'ς δεν είνε τίποτα άπ' όλα αυτά! "Ήταν γροατό τού Έβραϊού να πεθάνη, και πέθανε... Κισμέτ!...

***

Στην προκίμια της "Αλεξανδρείας, ο Χασάν φώναζε μία μέρα και διαμαρτυρόταν, κι' ο Ίσραηλί, ένας στενός του φίλος, τόν ρώτησε γιατί φώναζε και διαμαρτυρότα!...

— Είνε να ρωτάς; τού άπάντησε τότε ο Χασάν. "Απ' τo πρωί ός τo βράδυ δουλεύει κανείς σαν χαμάλης, και γιοτι; Για να βγάμη λίγα γροσάκια... Και ύπρωσ σ' άφινουν και μία στιγμή ήσυχο! Ο Ένας σου λέει από δω: "Χασάν, που τάχεις τ' αυγά σου; Φόρασε τους χορμάδες!"; Κι' ο άλλος σου λέει από εκεί: "Χασάν, που τάχεις τ' αυγά σου; Σεφάρτωσε τις μπανάνες!"; Είνε ζωή αυτή, για πές μου!...

— Έχεις δίπρη, καίμενα! τού άποκρίθηκε με συμπόνια ο άλλος. Κι' από τότε κανείς αυτή τη δουλειά;

— "Από... αχρισ! άνοστινάε ο Χασάν, που ός εκείνη την ώρα ήταν άνεργος, και μόλις την άλλη μέρα θάπανε δουλειά!...

***

— Είδες ποτέ σου πιο όμορφο πρόμα από τούτο; σποτίσε μια μέρα ο σουλτάνος "Αρσίν, την είνουμένη σκιάδα του χαρισμού του, και της έδωκε ένα θιαμίσιο δαχτυλίδι, που φορούσε στο μισανό του δάχτυλο.

— Είδα κάτι πολύ πιο όμορφο; έλεε χαμογελώντας ή όμορφα σκιάδα.

Ο σουλτάνος την ζούταξε τότε μισοθιμωμένος, μισοασπασμένος, μέσα στα μάτια!...

— "Αφέντη μου, τού ξανατέ έκεινη, πιο όμορφο κι' άπ' τo δαχτυλίδι που φορείς, είνε τo χέρι που τάχει φορεμένο!... Κι' ο "Αρσίν-άλ-Ρασίντ την ζούταξε βαθιά στα μάτια και της έλεγε:

— Κι' έγώ ξέρω κάτι πολύ πιο όμορφο κι' άπ' τo χέρι μου: Τά μάτια σου!...

***

"Ένας χωριάτης είχε σημωνήσει μ' ένα μπή να δουλέμη στο χωράφι του και να πάρη γι' άμοιή μία σακκούλα στάρι. Δούλεψε λοιπόν όλη την ήμερα κι' όταν ο ήλιος έβρασε προς τη δύσι, πήγε και βόηξε τόν μπή και τού έλεγε:

— Βραδύναε!... Είνε ώρα να σχολάσω!...

— "Η ίδια ώρα που πέρασε για σένα, πέρασε και για μένα, τού άποκρίθηκε ο μπής. Κι' όμως, έγώ δεν νοιόθη καμιά κοφισά!... Τι κι' αν ο ήλιος βασιλεύει; "Αν ο ήλιος βασιλεύει, βγαίνει όμοσ τ' φεγγάρι, τ' άδέφρι του!

Ο χωριάτης δεν έλε τίποτα. "Έσκιψε μονάχα τo κεφάλι του και πήγε και ξαναδούλεψε όλη τη νύχτα, μέχρι τ' αυγά. Κι' όταν βγήκε πάλι ο ήλιος, πήρε ένα μεγάλο σακκι, που έκανε για πολλές σακκούλες, και τράβηξε στην άποθήκη να τo γεμίση στάρι.

Τόν είδε ο μπής και τού λέει: — Τι κάνεις εκεί; Είπαμε να πάρης μία σακκούλα στάρι κι' όχι από τo μεγάλο σακκι!

Κι' ο χωριάτης τού άποκρίθηκε: — Σωστά λές, είχαμε μείνει συμφωνοί για μία σακκούλα. "Αλλά και τo σακκι είνε... ά δέληφός της σακκούλας.

Κόκκολο ο μπής.